

KRATKE VIJESTI

POČINJE OBNOVA PRUGE OD GRANICE SA SLOVENIJOM DO SV. PETRA U ŠUMI

Dana 31. ožujka 2025. potpisan je ugovor za radove na obnovi dionice željezničke pruge državna granica – Buzet – Sveti Petar u Šumi. Ugovor je potpisala HŽ Infrastruktura s izvođačem radova, tvrtkom Strabag. Dionica je duga 50 kilometara, a radovi su vrijedni 55 milijuna eura.

Potpisivanjem ugovora obilježen je početak obnove jedne trećine željezničke mreže u Istri, koja ukupno obuhvaća 144 kilometra. Projekt je dio širega investicijskog ciklusa u željezničku infrastrukturu i nabavu novih vlakova, čija ukupna vrijednost prelazi milijardu i pol eura. Većina sredstava osigurana je iz fondova Europske unije i putem kredita Europske investicijske banke jer nije moguće sve lokalne i regionalne pruge financirati isključivo iz EU-ovih fondova.

Što se tiče pruga u Istri, u tijeku je izrada dviju studija: jedna se odnosi na elektrifikaciju postojeće željezničke mreže, dok se druga bavi mogućnošću povezivanja s Primorsko-goranskom županijom, uključujući izgradnju novog tunela, čime bi se željeznica u Istri povezala s Mediteranskim koridorom i ostatkom Hrvatske.

Najavljena je sveobuhvatna obnova željezničke infrastrukture koja uključuje zamjenu gornjeg pružnog ustroja (tračnica, pragova i skretnica) te radove na odvodnji, mostovima, propustima, signalno-sigurnosnome i prometno-upravljačkome sustavu te obnovu podloge na 21 željezničko-cestovnome prijelazu.

Uz taj projekt paralelno se izrađuje studija za modernizaciju i elektrifikaciju čitave dionice od slovenske granice do Pule, dok je studija za dionicu Lupoglav – Raša već dovršena. Uvrštavanjem pruga u Istri u sveobuhvatnu TEN-T mrežu stvoreni su preduvjeti za korištenje sredstava iz fondova Europske unije.

Na području cijele Hrvatske, uključujući Istri, željezničke dionice nalaze se u nekoj od faza, bilo izvođenja radova bilo izrade projektne dokumentacije bilo provedbe natječaja. Radi povezivanja pruga u Istri s ostatkom hrvatske željezničke mreže HŽ Infrastruktura pripremila je projektni zadatak i natječaj za izradu potrebne studijske dokumentacije, čija je objava planirana za travanj 2025. Radovi počinju za mjesec dana, a trajat će tri godine. HŽ Infrastruktura u Istri modernizira i 16 željezničko-cestovnih prijelaza na kojima ugrađuje polubranike i svjetlosno-zvučnu signalizaciju. Sedam prijelaza već je pušteno u rad. ■

PREDSTAVLJEN PROJEKT IZGRADNJE REGIONALNOG CENTRA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE U PULI

U pulskome Coworking centru 10. ožujka 2024. predstavljen je projekt izgradnje Regionalnog centra za zaštitu i spašavanje u kojemu će biti objedinjene žurne službe, a koji će biti smješten uz pulsku zaobilaznicu. Projekt su prezentirali istarski župan Boris Miletić, pulski gradonačelnik Filip Zoričić, zapovjednik Vatrogasne zajednice Istarske županije Dino Kozlevac i zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Pula Ivica Rojnić u prisutnosti predstavnika službi koje će se preseliti u novi centar. Budući Regionalni centar za zaštitu i spašavanje gradit će se na velikoj površini između ulica Valmade, Ceste prekomorskih brigada i Šandaljske ulice. Župan Miletić istaknuo je da će novi centar objединiti žurne službe na boljoj lokaciji, što će omogućiti bržu i učinkovitiju reakciju u kriznim situacijama. Rekao je da trenutni smještaj vatrogasne zajednice i postrojbe u najvećemu istarskom gradu nije optimalan jer Istru svake godine posjećuje oko šest milijuna turista koji ostvaruju 30 milijuna noćenja. Novi će centar omogućiti da žurne službe budu

smještene na puno pogodnijem mjestu, što će im omogućiti bržu reakciju i istodobno smanjiti operativne troškove. Miletić je dodao da se vrijednost investicije procjenjuje na oko 30 milijuna eura.

Gradonačelnik Zoričić rekao je da vatrogasci nakon 120 godina sele iz Dobriline ulice izvan središta grada, što će olakšati njihovo djelovanje. Grad i Županija dogovorili su financiranje glavnog projekta: 70 posto troškova snosit će Grad, a 30 posto Županija, dok će se poslije financirati iz fondova u suradnji s ministarstvima i Vladom. Zoričić je istaknuo da će centar omogućiti lakše i jednostavnije funkcioniranje i za građane i za službe.

Zapovjednik Kozlevac rekao je da je projekt velik iskorak unaprijed te da će centar obuhvatiti oko 9000 kvadratnih metara. Objasnio je da nisu izmišljali ništa novo jer takvi regionalni centri već postoje u Europi, gdje se na jednu lokaciju smještaju sve institucije zadužene za spašavanje ljudi i imovine u kriznim situacijama. Novi centar bit će dom svih relevantnih službi osim policije, a među njima bit će Javna vatrogasna postrojba Pula, Vatrogasna zajednica Istarske županije, Inspektorat vatrogastva, Služba civilne zaštite, Nastavni zavod za hitnu medicinu Istarske županije, Društvo Crvenog križa i Hrvatska gorska služba – stanica Istra. Također, bit će smještena oprema za ekološku zaštitu voda i kopna, koja će biti dostupna kadgod bude potrebna.

Kozlevac je istaknuo da će prostor biti prilagođen za idućih stotinu godina jer su dosadašnji prostori, osobito oni za vatrogasce, stariji od stotinu godina. Novi centar omogućit će brže i učinkovitije intervencije, posebno u slučaju velikih događaja, jer će sve službe biti smještene na jednoj lokaciji. Bit će organiziran tako da omogući brzi pristup svim žurnim službama, a prostor će biti smješten u blizini zaobilaznice, što će olakšati dolazak vozilima. Također je napomenuo da

KRATKE VIJESTI

su pripreme za taj projekt započele prije sedam godina i zahvalio bivšemu gradonačelniku, a sadašnjem županu Borisu Miletiću na podršci. Gradonačelniku Zoričiću zahvalio je na financijskim sredstvima. Prema njegovim riječima, planira se da će projekt biti nastavljen do kraja ljeta, a izgradnja bi mogla trajati oko dvije i pol godine. ■

USPJEŠNO ZAVRŠENO ŠESTO DRŽAVNO NATJECANJE UČENIKA STRUKOVNIH ŠKOLA – WORLD SKILLS CROATIA 2025.

U Zagrebu je 11. travnja 2025. ceremonijom zatvaranja i podjelom medalja pred više od tisuću sudionika svečano zatvoreno šesto Državno natjecanje učenika strukovnih škola – WorldSkills Croatia 2025.

U organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, od 9. do 11. travnja 2025. održano je najveće obrazovno događanje u Republici Hrvatskoj i najveće strukovno natjecanje u ovome dijelu Europe, koje je ove godine okupilo više od 400 najboljih učenika iz cijele Hrvatske, koji su se natjecali u 44 discipline uz podršku 380 mentora i 258 članova Organizacijskog povjerenstva.

Tijekom tri dana šest paviljona Zagrebačkog velesajma pretvoreno je u impresivan prostor znanja, vještina, inovacija i entuzijazma. Događanje je posjetilo više od 12.000 posjetitelja, a posebno ističemo oko 8000 učenika osnovnih škola koje je na natjecanje organizirano dovela Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih kako bi se upoznali s mogućnostima strukovnog obrazovanja. U sklopu događanja za njih su održane i radionice profesionalne orijentacije u više od 45 termina te sedam predavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. I ove je godine posebnost bila WorldSkills Croatia Arena s čak 27 predavanja na teme

obrazovanja, inovacija, STEM-a, tehnologije i budućnosti strukovnih zanimanja. Sudjelovalo je ukupno 147 strukovnih škola, a 31 škola sudjelovala je kao domaćin natjecanja. Natjecanje je podržalo 40 partnera iz gospodarstva, obrazovanja i institucija, a o veličini događanja svjedoče još neke brojke: šest paviljona, 15.000 m² sajamskog prostora, 147 strukovnih i 196 osnovnih škola te organizirani prijevoz 241 autobusom.

Događanje je imalo i međunarodnu dimenziju: 18 stranih natjecatelja iz 13 zemalja te strane goste iz još četiriju zemalja koji su obogatili razmjenu znanja i iskustava.

Rezultati natjecanja objavljeni su na službenim stranicama WorldSkills Croatia www.worldskillscroatia.hr. ■

EU-OV PROJEKT CROSS RENOHOME

Projektni partneri na projektu *crOss renoHome*, odnosno udruženja DOOR, KLIK i *GBC Croatia*, okupili su se početkom ožujka 2025. na sastanku u Zagrebu. Predstavnici *Hrvatskog savjeta za zelenu gradnju (GBC Croatia)* na sastanku projekta *crOss renoHome* bili su Aleksandar Jelovac, voditelj programa, i Ana Smola, voditeljica projekata.

Cilj EU-ova projekta *crOss renoHome* jest uspostaviti fizičke *One Stop Shop (OSS)* urede za savjetovanje građana o energetskej obnovi obiteljskih kuća i višestambenih zgrada. Od jeseni 2024. oba ureda u Zagrebu i Križevcima službeno su u funkciji te aktivno pružaju uslugu savjetovanja građana telefonom i uživo. Osim fizičkih OSS-a građani će imati priliku sve informacije dobiti i putem platforme *Marketplace online*, koja je bila glavna tema sastanka partnera na nedavnome sastanku. Partneri su trenutačno u fazi razrade njezine strukture, a u nadolazećemu razdoblju aktivno će raditi na njezinu razvitku te bi od jeseni 2025. trebala

biti dostupna za korištenje. Platforma će obuhvaćati informacije o tvrtkama koje pružaju uslugu obnove te će građani na jednome mjestu moći saznati osnovne važne informacije, preuzeti standardizirane ugovore i pronaći tvrtku izvođača radova. Na taj će način biti središnje mjesto za opremanje građana sveobuhvatnim setom informacija potrebnih za energetskej obnovu obiteljskih kuća i višestambenih zgrada. ■

NAJAVA SPECIJALIZIRANE MREŽNE EDUKACIJE O EU TAKSONOMIJI

Specijalizirana edukacija "Konzultant za EU Taksonomiju" održat će se 14. svibnja 2025. putem platforme *Zoom*. Edukaciju organizira *Hrvatski savjet za zelenu gradnju* radi jačanja stručnih kapaciteta za primjenu EU Taksonomije u području građevinarstva i održivih financijskih ulaganja.

Edukacija je osmišljena kao odgovor na rastuće zahtjeve tržišta i regulatornog okvira u području održivog razvoja, a provodi se u sklopu Programa stalnog stručnog usavršavanja. Prema Programu stručnog usavršavanja, edukacije je vrednovana s ukupno četiri sata: dva sata tehničke regulative i dva sata iz područja struke.

Sudionicima će biti predstavljeni zakonodavni okvir održivog financiranja, ESG strategija i izvještavanje te tehnički kriteriji za definiranje održivosti ulaganja u zgrade, uključujući novu gradnju, obnovu i vlasništvo. Bit će obrađeni i procesi verifikacije i ocjene usklađenosti projekata s EU Taksonomijom.

Edukacija je namijenjena profesionalcima iz građevinskog sektora, financijskim institucijama, konzultantima i svima zainteresiranim za razvoj održive gradnje. Po završetku programa polaznicima će biti omogućeno stjecanje akreditacije za ocjenu ulaganja u skladu s EU Taksono-

KRATKE VIJESTI

mijom i pristup dodatnim edukacijskim materijalima.

Hrvatski savjet za zelenu gradnju, kao član udruženja *Climate Positive Europe Alliance* (CPEA), aktivno je sudjelovao u razvoju metodološkog okvira za ocjenu usklađenosti ulaganja u zgrade s EU Taksonomijom, koji je i preveden te implementiran u nacionalni sustav ocjene. ■

OTVORENO GRADILIŠTE U OPĆINI RUGVICI NA PROJEKTU DOGRADNJE SUSTAVA VODOOPSKRBE I ODVODNJE U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJ

U sklopu EU-ova projekta sufinanciranog iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) "Dogradnja sustava javne odvodnje u Zagrebačkoj županiji" 16. travnja 2025. svečano su otvoreni radovi na dogradnji sustava javne vodoopskrbe i odvodnje na području Grada Dugog Sela i Općine Rugvice. Događanju su prisustvovali zamjenik župana Zagrebačke županije Damir Tomljenović, načelnik Općine Mato Čičak, generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković, zamjenik generalnog direktora Davor Vukmirić, direktor *Vodnogospodarskog odjela za gornju Savu* Tomislav Suton te direktor *Vodoopskrbe i odvodnje Zagrebačke županije* Tomislav Mastan.

Ta važna investicija još je jedan korak prema unaprjeđenju komunalne infrastrukture i zaštite vodnih resursa u Republici Hrvatskoj, a *Hrvatske vode* potvrđuju svoju ključnu ulogu u provođenju takvih nacionalno važnih projekata.

Generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković istaknuo je važne brojke koje svjedoče o uspješnosti ulaganja u vodno gospodarstvo. Naveo je da zahvaljujući takvim projektima više od 90 tisuća stanovnika na području Županije ima pristup javnoj vodoopskrbi, dok više od 200 tisuća građana koristi poboljšane sustave za pročišćavanje otpadnih voda. Trenutačno

je izgrađeno ili se gradi oko 600 kilometara sustava odvodnje te 500 kilometara vodoopskrbnih cjevovoda.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 16.107.479,08 eura, a prihvatljivi troškovi 12.885.983,26 eura, od čega su 10.308.786,60 eura bespovratna EU-ova sredstva, 1.288.598,33 eura sredstva *Hrvatskih voda* te 1.288.598,33 eura sredstva *Vodoopskrbe i odvodnje Zagrebačke županije*.

Dogradnja sustava javne odvodnje u Zagrebačkoj županiji – Grupa 2 obuhvaća izgradnju 7,7 km gravitacijskih kolektora, 0,6 km tlačnih cjevovoda, triju crpnih stanica te 200 novih kućnih priključaka.

Radovi se izvode na području više naselja aglomeracije Rugvica – Dugo Selo, uključujući Novake Oborovske, Preseku Oborovski, Oborovo, Prevlaku te više ulica u Dugome Selu. Projekt uz ključnu ulogu *Hrvatskih voda* doprinosi usklađenju s europskim direktivama, povećanju opsega priključenosti stanovništva na javnu odvodnju, očuvanju podzemnih voda te poboljšanju ukupnog stanja vodnih tijela. Generalni direktor Zoran Đuroković zaključio je kako *Hrvatske vode* ostaju predane osiguravanju pristupa sigurnoj i održivoj vodoopskrbi i odvodnji te daljnjoj provedbi projekata koji doprinose otpornosti zajednica, zaštiti okoliša i usklađenosti sa zakonodavstvom Europske unije. ■

ODRŽANA POČETNA KONFERENCIJA O JAČANJU OTPORNOSTI NA KLIMATSKE PROMJENE U SPAČVANSKO-BOSUTSKOME BAZENU – RETFOR

U sklopu međunarodnog projekta RETFOR, čija je svrha jačati otpornost na klimatske promjene u Spačvansko-bosutskome bazenu, 10. travnja 2025. održana je početna konferencija u Novome Sadu. Tom prigodom predstavljena su najnovija postignuća i aktivnosti u

sklopu toga važnog strateškog projekta. RETFOR će se provoditi od 1. studenoga 2024. do 31. listopada 2027. na području Republike Hrvatske i Republike Srbije.

Strateški projekt "Jačanje mjera otpornosti na klimatske promjene za zaštitu i revitalizaciju ekosustava u Spačvanskom bazenu – RETFOR" pokrenut je kako bi se ublažili negativni utjecaji klimatskih promjena i ojačala otpornost šumskih ekosustava. Provođi se uz potporu Europske unije, putem Interreg VI-A IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska – Srbija 2021. – 2027. Nositelj projekta su *Hrvatske šume d.o.o.* uz projektne partnere *Javno poduzeće Vojvodinašume*, *Hrvatske vode*, *Javno vodoprivredno poduzeće Vode Vojvodine*, *Centar kompetencija d.o.o. za istraživanje i razvoj Vinkovci* te *Fond za europske poslove i razvoj AP Vojvodine*.

Jedan od ključnih partnera u tome projektu su *Hrvatske vode*, čija je uloga u ostvarivanju ciljeva projekta vrlo važna. Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.808.128,24 eura, a *Hrvatske vode* osigurale su 674.800,31 euro, od čega je 85 % iz EU-ovih fondova, a ostatak vlastitim sufinanciranjem. Projekt će *Hrvatskim vodama* omogućiti da sudjeluju u nizu ključnih aktivnosti, uključujući uspostavu zajedničkoga prekograničnog sustava praćenja podzemnih voda u Spačvanskom bazenu i rekonstrukciju vodnih objekata, među kojima je i pregrada na rijeci Bosutu kod Lipovca.

Predstavnici *Hrvatskih voda* sudjelovali su na konferenciji te dali podršku zajedničkim naporima u očuvanju ekosustava Spačvanskog bazena. Vedran Deletis, zamjenik direktora *Vodnogospodarskog odjela za srednju i donju Savu*, istaknuo je koliko je važno usklađivati stručna znanja i iskustva u upravljanju vodnim i šumskim resursima.

Projekt RETFOR uključuje različite aktivnosti usmjerene na razvoj održivih

KRATKE VIJESTI

rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama, a *Hrvatske vode* ključne su u implementaciji sustava za praćenje kvalitete i količine podzemnih voda. Konferencija je ključna prilika za okupljanje zajednice stručnjaka radi razmjene iskustava i predstavljanje rezultata prvih aktivnosti u sklopu projekta RETFOR. Sudjelovanje *Hrvatskih voda* kao jednog od partnera u projektu dodatno ističe njihovu ulogu u jačanju otpornosti na klimatske promjene. Projekt predstavlja korak naprijed u zaštiti i obnovi ekosustava i u izgradnji boljšega i otpornijega vodnoga gospodarstva koje će doprinositi očuvanju prirodnih resursa za buduće generacije. ■

ZAVRŠENI RADOVI NA DESNOME RUKAVCU RIJEKE DRAVE KOD OTOKA VIRJA U SKLOPU PROJEKTA *DRAVA LIFE*

Hrvatske vode su kao vodeći partner i nositelj EU-ova projekta *Drava Life Integrated River Management* uspješno završile radove na desnome rukavcu rijeke Drave u naselju Otoku Virju. Projekt *Drava Life*, koji se provodi uz financijsku potporu Europske unije, obuhvaća osam ključnih lokacija duž hrvatskog toka rijeke Drave, a njegov je cilj obnoviti i očuvati ekološki i morfološki integritet rijeke. Projekt je fokusiran na implementaciju inovativnih i održivih praksi upravljanja nizinskim rijekama, s težištem na očuvanju bioraznolikosti i smanjenju rizika od poplava.

Završetak radova na rukavcu u naselju Otoku Virju jedan je od ključnih dijelova toga opsežnog projekta. Radovi su uključivali obnovu rukavca dužine 1,35 kilometara i djelomičnu razgradnju obaloutvrde. Taj zahvat ima veliku ekološku i sigurnosnu ulogu. Glavni je cilj povećati opseg protočnosti vode, obnoviti prirodna staništa te smanjiti rizik od poplava, što dugoročno doprinosi očuvanju prirodnog okruţja i sigurnosti mještana. Načelnik Općine Cestice Mirko Korotaj

istaknuo je važnost tih investicija za sigurnost lokalnih zajednica. Zahvaljujući ulaganju *Hrvatskih voda* u obnovu vodotoka, poplave više neće predstavljati prijetnju mještanima Otoka Virja.

Milan Rezo, direktor *Vodnogospodarstvenog odjela za Muru i gornju Dravu*, istaknuo je važnost projekta *Drava Life* i njegove uloge u integriranome upravljanju slivom rijeke Drave. Rekao je da je realizirano četiri od ukupno šest predviđenih lokacija na području Varaždinske županije. Ukupna vrijednost radova na rukavcu Otok Virje iznosi 600 tisuća eura, od čega je 200 tisuća eura osigurano iz EU-ovih fondova, a ostatak iz programa *Hrvatskih voda*. Dodao je da je projekt usmjeren na očuvanje prirodnih staništa, bioraznolikosti te osiguranje održivosti rijeke Drave za buduće generacije.

Taj projekt nije samo tehnički zahvat, već primjer međunarodne suradnje s partnerima iz Austrije te s lokalnim i nacionalnim institucijama. U suradnji s Varaždinskom županijom, općinama te organizacijama za zaštitu okoliša poput WWF-a cilj je implementirati dugoročne strategije zaštite rijeke Drave, koja se zbog svoje iznimne ekološke vrijednosti često naziva europskom Amazonom.

Rezo je također istaknuo kontinuitet ulaganja u obnovu infrastrukture poput čišćenja kanala, obnove mostova i regulacija vodnih tokova kako bi se smanjio rizik od poplava i osigurala sigurnost za sve korisnike sliva rijeke Drave. Projekt *Drava Life* uspješan je primjer suradnje različitih dionika te pokazatelj predanosti *Hrvatskih voda* održivome upravljanju rijekama i zaštiti prirodnih resursa. ■

DOGRADNJOM LUKE OTOK KORČULA DOBIVA SIGURNIJU I DOSTUPNIJU POVEZNICU S KOPNOM

Dana 16. travnja 2025. u *Hotelu Hilton Imperial Dubrovnik* Oleg Butković, potpred-

sjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture, i ravnatelj Županijske lučke uprave Dubrovačko-neretvanske županije Antun Banovec potpisali su Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt dogradnje luke Prigradica – I. faza izgradnje na otoku Korčuli. Događanju su prisustvovali i potpredsjednik Vlade te ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Branko Bačić i župan Dubrovačko-neretvanske županije Nikola Dobroslavić.

Projekt dogradnje luke Prigradica vriedan je 11,55 milijuna eura, od čega se 9,67 milijuna eura sufinancira iz fondova Europske unije, a 1,71 milijun iz Državnog proračuna. Projekt se sufinancira u sklopu programa Konkurentnost i kohezija 2021.–2027. Riječ je o strateškome ulaganju koje će omogućiti bolju prometnu povezanost Korčule s kopnom, povećati razinu sigurnosti pomorskog prometa, ali i dugoročno pridonijeti kvaliteti života otočnog stanovništva.

Projekt dogradnje obuhvaća proširenje postojećeg lukobrana i stvaranje dodatnih vezova za brodove, čime se stvaraju uvjeti za sigurniji i učinkovitiji promet, osobito tijekom ljetnih mjeseci kada Prigradica vrvi i od turista i od lokalnog stanovništva koje se koristi katamaranskom linijom Split – Hvar – Prigradica – Korčula.

Nova infrastruktura omogućit će redoviti cjelogodišnji brzobrodski prijevoz putnika, što je važan iskorak jer je dosadašnja linija bila sezonska. Time se omogućava pristupačniji, održiviji i sigurniji način putovanja, osobito za učenike, radnike i starije osobe koje često ovise o javnome prijevozu.

Težište je projekta na sigurnosti. Novi će lukobran učinkovito štititi akvatorij luke od valova i nepovoljnih vremenskih uvjeta, a bit će opremljen modernom rasvjetom, ormarićima za struju i vodu te protupoţarnom opremom.